

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 3460

Warszawa, 14 października 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Franciszka Wołowicza.

(-) Renata Basta; (-) Barbara Blida; (-) Elżbieta Bolek; (-) Bronisław Cieślak; (-) Jerzy Czepułkowski; (-) Eugeniusz Czykwin; (-) Bronisław Dankowski; (-) Wojciech Długoborski; (-) Piotr Gadzinowski; (-) Anna Górna-Kubacka; (-) Janusz Krason; (-) Krystian Łuczak; (-) Aleksandra Łuszczyńska; (-) Krystyna Łybacka; (-) Wacław Martyniuk; (-) Irena Maria Nowacka; (-) Stanisław Piosik; (-) Olgierd Poniżnik; (-) Ryszard Tomczyk; (-) Michał Turkiewicz; (-) Jerzy Wenderlich; (-) Franciszek Wołowicz; (-) Grzegorz Woźny; (-) Kazimierz Zarzycki.

USTAWA

z dnia 2004 r.

o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 56, póź. 517) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) określanie opłat za udzielenie koncesji oraz za wpis do rejestru,“;

2) w art. 48 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa określa corocznie, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty abonamentowej za używanie odbiornika radiofonicznego oraz opłaty abonamentowej za używanie odbiornika telewizyjnego albo odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego, uwzględniając wzrost średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem przyjęty w ustawie budżetowej za rok poprzedni, z tym że wysokość tych opłat nie może przekraczać miesięcznie:

- 1) za używanie odbiornika radiofonicznego - 0,33% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”,
- 2) za używanie odbiornika telewizyjnego lub radiofonicznego i telewizyjnego - 1% wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1.

Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa wydając rozporządzenie może zróżnicować wysokości opłat abonamentowych w zależności od okresu za jaki następuje wniesienie opłaty.“;

3) po art. 48 dodaje się art. 48a - 48c w brzmieniu:

„Art. 48a. 1. Zwalnia się od opłaty abonamentowej za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych:

- 1) osoby:
 - a) zaliczone do I grupy inwalidów,
 - b) zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności,
 - c) całkowicie niezdolne do pracy i niezdolne do samodzielnej egzystencji,
 - d) o stałej lub długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny,
- 2) osoby, które ukończyły 75 lat,
- 3) osoby, które otrzymują stały zasiłek lub rentę socjalną z pomocy społecznej,
- 4) osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu (mierzone na częstotliwości 2000 Hz o natężeniu od 80 dB).

2. Zwalnia się od opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych niewidomych, których ostrość wzroku nie przekracza 15%.
3. Zwolnienie od opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych przysługuje inwalidom wojennym i wojskowym - na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, póź. 87 i Nr 181, póź. 1515 oraz z 2003 r. Nr 56, póź. 498).
4. Zwalnia się od opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych kombatantów i inne osoby uprawnione na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, póź. 371 i Nr 181, póź. 1515) oraz wdowy i wdowców - emerytów i rencistów po kombatantach i innych osobach uprawnionych na podstawie tej ustawy.

Art.48b. 1. Zwolnienie od opłat abonamentowych przysługuje po przedstawieniu następujących dokumentów:

- 1) przez osoby zaliczone do I grupy inwalidów:
 - a) decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia albo orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej lub komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych o zaliczeniu do I grupy inwalidów albo
 - b) dowodu osobistego z dokonany wpisem o zaliczeniu na trwałe do I grupy inwalidów,
- 2) przez osoby zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności:
 - a) orzeczenia o zaliczeniu do znacznego stopnia niepełnosprawności wydanego przez właściwy organ orzekający albo
 - b) legitymacji osoby niepełnosprawnej dokumentującej niepełnosprawność w stopniu znacznym,
- 3) przez osoby całkowicie niezdolne do pracy i niezdolne do samodzielnej egzystencji:
 - a) orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji albo
 - b) orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wydanego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 16 sierpnia 1998 r., o:
 - całkowitej niezdolności do pracy lub
 - niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- 4) przez osoby o stałej lub długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym - orzeczenia organu orzekającego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o stałej lub długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i zaświadczenia o przyznaniu zasiłku pielęgnacyjnego,
- 5) przez osoby, które ukończyły 75 lat - dowodu osobistego,
- 6) przez osoby, które otrzymują stały zasiłek z pomocy społecznej lub rentę socjalną - decyzji organu właściwego w zakresie zadań zleconych gminie w sprawach pomocy społecznej,

- 7) przez osoby niesłyszące:
 - a) legitymacji Polskiego Związku Głuchych albo
 - b) orzeczenia właściwego organu orzekającego o całkowitej głuchocie lub obustronnym upośledzeniu słuchu (mierzone na częstotliwości 2.000 Hz o natężeniu od 80 dB), albo
 - c) zaświadczenia wystawionego przez zakład opieki zdrowotnej,
 - 8) przez niewidomych:
 - a) legitymacji Polskiego Związku Niewidomych lub Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej albo
 - b) orzeczenia właściwego organu orzekającego o zaliczeniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z tytułu uszkodzeń narządu wzroku, albo
 - c) c) orzeczenia właściwego organu orzekającego, stwierdzającego uszkodzenie narządu wzroku (ostrość wzroku nie przekracza 15%), albo
 - d) d) zaświadczenia wystawionego przez zakład opieki zdrowotnej,
 - 9) przez inwalidów wojennych i wojskowych - książeczki inwalidy wojennego lub wojskowego, wystawionej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
2. Zwolnienie od opłat następuje od początku miesiąca następującego po miesiącu, w którym przedstawiono odpowiednie dokumenty w urzędzie pocztowym, właściwym dla miejsca stałego pobytu osoby uprawnionej.
 3. Osoby korzystające ze zwolnień od opłat są obowiązane zgłosić w urzędzie pocztowym właściwym dla miejsca stałego pobytu zmiany stanu prawnego lub faktycznego, które mają wpływ na uzyskanie zwolnienia, w terminie 14 dni od chwili nastąpienia takiej zmiany.

Art. 48c. 1. Użytkownik odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego jest obowiązany uiszczać opłatę do 25 dnia danego miesiąca.

2. Jeżeli odbiornik został zarejestrowany po 15 dniu miesiąca, pobiera się połowę miesięcznej opłaty.
3. Jeżeli odbiornik został wyrejestrowany do 10 dnia miesiąca, opłaty za ten miesiąc nie pobiera się.
4. W przypadku wyrejestrowania odbiornika, za którego używanie uiszczono opłatę w sposób określony w § 2 ust. 2, opłata podlega zwrotowi, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym odbiornik został wyrejestrowany."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Dnia 9 września 2004 r. Trybunał Konstytucyjny na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich orzekł, że art. 6 ust. 2 pkt. 6 ustawy o radiofonii i telewizji w zakresie, w jakim ustanawia kompetencje Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do określania opłat abonamentowych jest niezgodny z art. 217 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny orzekł również, że art. 48 ust. 3 tej ustawy nakładający na Krajową Radę Radiofonii i Telewizji obowiązek określenia w drodze rozporządzenia wysokości opłat abonamentowych, sposób i tryb wnoszenia tych opłat, ustalenia kategorii osób dla których umarza się lub rozkłada na raty zaległości w opłatach jest niezgodny z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że opłata abonamentowa jest daniną publiczną, różną od podatków, przeznaczoną na finansowanie misji publicznego radia i telewizji – w związku z czym zgodnie z art. 217 Konstytucji, tego typu danina może być ustanowiona tylko i wyłącznie w drodze ustawy.

Trybunał postanowił, że zaskarżone przepisy stracą moc z dniem 30 września 2005 r. Dał w ten sposób czas dla ustawodawcy na zgodne z Konstytucją uregulowanie sprawy opłat abonamentowych.

Przedstawiona w niniejszym projekcie nowelizacja ustawy odnosi się tylko i wyłącznie do zakwestionowanych w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego artykułów ustawy, i zdaniem wnioskodawców likwiduje ona niezgodności z Konstytucją wskazane przez Trybunał.

Z zakresu zdań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji określonych w art. 6 ust. 2 pkt.6 proponuje się wyłącznie kompetencje do ustalenia opłat abonamentowych. Opłaty według projektu, zgodnie z nowelizacją art. 48 ust. 3 ustalałby minister właściwy do spraw skarbu państwa jako organ sprawujący właścicielski nadzór nad spółkami publicznej radiofonii i telewizji. Proponuje się dodać po artykule 48 ustawy artykuły 48a do 48c, w których określa się kategorie osób zwolnionych od opłaty abonamentowej, dokumenty wymagane do uzyskania tego zwolnienia oraz sposób wnoszenia opłat abonamentowych.

W ten sposób wszystkie kwestie regulowane do tej pory rozporządzeniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, co zakwestionował Trybunał Konstytucyjny, znalazłyby się w ustawie o radiofonii i telewizji, co zlikwidowałoby niezgodność ustawy z Konstytucją.

Projekt nowelizacji ustawy nie spowoduje obciążeń finansowych dla budżetu państwa.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 21 października 2004 roku

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o
radiofonii i telewizji z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt proponuje zmianę ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r., Nr 101, poz. 1114 ze zm.). Zasadnicza treść przedłożenia sprowadza się do nowego uregulowania kwestii opłat abonamentowych za używanie odbiornika telewizyjnego albo odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego. Zgodnie z propozycją, wysokość opłaty abonamentowej ma być określana corocznie - w drodze rozporządzenia - przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. Ustawowe umocowanie do wydania aktu wykonawczego wskazuje maksymalną wysokość opłaty, kryteria odnoszące się do jej określenia oraz przewiduje możliwość zróżnicowania jej wysokości w zależności od okresu, za jaki następuje wniesienie. Projekt normuje również zasady odnoszące się do zwolnień z obowiązku uiszczenia opłaty abonamentowej, kwestię terminu płatności oraz zawęża listę zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, wykreślając z niej określanie opłat abonamentowych.

Projekt nie przewiduje wprowadzenia zmian do innych ustaw. W myśl art. 2 projektu, ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

BIURO STUDIÓW I EKSPERTYZ KANCELARII SEJMU
00-441 Warszawa, ul. Zagórną 3 tel. 621 09 71, 694 17 27, fax 694 18 65

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Zgodnie z treścią Protokołu w sprawie systemu publicznego nadawania w Państwach Członkowskich, który został załączony do Traktatu z Amsterdamu (Dz. U. z 2004 r., Załącznik nr 2 do nru 90, poz. 864), postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską nie naruszają kompetencji Państw Członkowskich w zakresie zapewnienia finansowania publicznego nadawania w zakresie, w jakim takie finansowanie przyznaje się organizacjom nadawczym w celu wypełniania misji służby publicznej, która została powierzona, określona i zorganizowana przez każde Państwo Członkowskie, oraz w zakresie, w jakim takie finansowanie nie wpływa na warunki handlowe i konkurencję we Wspólnocie w zakresie, w jakim byłoby to sprzeczne ze wspólnym interesem, przy uwzględnieniu konieczności realizacji mandatu tej służby publicznej.

3. Traktat podpisany w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 roku dotyczący przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r., Nr 90, poz. 864, dalej: Traktat Akcesyjny)

Żadne z postanowień Traktatu Akcesyjnego nie odnosi się do materii projektu.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego.

Prawo wspólnotowe nie reguluje zagadnień, o których jest mowa w projekcie.

5. Konkluzje

Opiniowany projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego
Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy Rex: opłata abonamentowa, Unia Europejska, poselski projekt ustawy, radiofonia, telewizja

Warszawa, 21 października 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie stwierdzenia w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu, czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji jest
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji obejmuje zagadnienia związane z opłatą abonamentową za używanie odbiornika telewizyjnego albo odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego. W szczególności, projekt ustanawia podstawę prawną do wydania rozporządzenia określającego wysokość opłaty oraz reguluje kwestie związane ze zwolnieniem od jej uiszczania oraz terminem zapłaty. Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego
Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, radiofonia, telewizja

**Biuro Krajowej Rady
Radiofonii i Telewizji**

Departament Prawny
Skwer Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa
tel. (22) 597 31 08 fax 597 31 13

Warszawa, dn. 10 listopada 2004 r.

**Opinia prawna do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o
radiofonii i telewizji przedstawionego przez grupę posłów Na Sejm RP –
Klub Parlamentarny SLD reprezentowanych przez Pana posła
Franciszka Wołowicza**

I. TREŚĆ ORZECZENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Trybunał w wyroku z dnia 9 września 2004 r. orzekł w sposób mieszany, uznając zaskarżone przez Rzecznika Praw Obywatelskich przepisy ustawy o radiofonii i telewizji w części za zgodne z konstytucją, a w części za niezgodne z konstytucją. Zakwestionowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich przepisy art. 6 ust. 2 pkt 6) oraz art. 48 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji zostały uznane za niezgodne z art. 217 Konstytucji oraz art. 92 ust.1 Konstytucji lecz za zgodne z art. 213 Konstytucji.

Jest to konsekwencją uznania przez TK, iż opłata abonamentowa jest daniną publiczną, która jak każda danina, winna być wyczerpująca określona w akcie rangi ustawowej, z uwagi na zasadę ochrony interesów fiskalnych obywateli, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów z art. 217 Konstytucji. TK orzekł, że elementy konstytucyjne daniny publicznej nie mogą być określone w akcie wykonawczym do ustawy – rozporządzeniu KRRiT. Jednocześnie TK orzekł, iż zakwestionowane przepisy są jednak zgodne z art. 213 Konstytucji co oznacza, iż opłata abonamentowa została uznana jako fundament finansowy ustroju radiofonii i telewizji, podlegający kompetencji KRRiT, która na podstawie art. 213 ust. 1 Konstytucji ma prawo wydawać w zakresie opłaty abonamentowej rozporządzenia, określające wysokość stawki, sposób poboru, kontroli wydatkowania itp.

Najistotniejszą kwestią, która przesądził TK w orzeczeniu, to stwierdzenie, że opłata abonamentowa jest świadczeniem publiczne, będącym daniną publiczną o charakterze powszechnym, bezzwrotnym, pozabudżetowym i celowym, inną niż podatek.

Istotne jest, iż w ten sposób podkreślono, iż opłata abonamentowa jest niezależna od budżetu państwa i nie podlega corocznej dyskusji w ramach polityki budżetowej państwa, a jest trwale ustalona w ustawie o radiofonii i telewizji jako fundament finansowy publicznej radiofonii i telewizji i realizowanej przez nią misji publicznej.

Podkreślenie w orzeczeniu TK, iż opłata abonamentowa jest świadczeniem celowym, wskazuje na powiązanie jej z misją publiczną realizowaną przez nadawców publicznych, która została uznana jako wartość kulturotwórcza społeczeństwa oraz warunek niezależności przekazu medialnego od centrum władzy, co stanowi fundament demokratycznego państwa. W ten sposób TK związał wyraźnie opłatę abonamentową z celem misji, a nie jedynie zapewnienia źródła finansowego utrzymania jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

W orzeczeniu TK powołał się na dorobek UE i dokumenty Komisji Europejskiej, podkreślające fundamentalną rolę opłaty abonamentowej, jako gwaranta niezależności mediów.

Z orzeczenia wynika, iż KRRiT jest organem wyłącznie uprawnionym w zakresie radiofonii i telewizji, upoważnionym nadto do roli normodawcy na podstawie art. 213 Konstytucji. Oznacza to, iż przesądzono, że KRRiT nie jest organem wyłącznie kontrolnym, jak zarzucał Rzecznik Praw Obywatelskich, ale stanowiącym prawo o randze podstawowej zgodne z kompetencjami wyznaczonymi wprost w art. 213 w Konstytucji lub na podstawie wyraźnych delegacji ustawowych z art. 92 Konstytucji.

II. STAN PRAWNY PO ORZECZENIU

Dotychczasowy system abonamentowy obowiązuje do dnia 30 września 2005 r. Jest to wyznaczony w wyroku termin odroczonej utraty mocy obowiązującej przepisów uznanych za niekonstytucyjne. Opłaty pobierane na podstawie przepisów dotychczasowych nie podlegają zwrotowi co oznacza, że organ ma prawo pobierać opłaty abonamentowe do dnia 30 września 2005 r. a użytkownikom odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych nie przysługuje roszczenie o zwrot dokonanych opłat.

W razie nie uchwalenia przez parlament ustawy do dnia 30 września 2005 r. system finansowania mediów publicznych wygasa, co oznacza, że byt radia i telewizji publicznej jest poważnie zagrożony.

III. ANALIZA PROJEKTU

Przedstawiony przez grupę posłów Na Sejm RP Klub Parlamentarny SLD projekt wprowadza zmiany w ustawodawstwie po orzeczeniu TK w formie nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji.

W projekcie ustawy została określona maksymalna stawka opłat za używanie odbiornika radiofonicznego w wysokości 0,33% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, natomiast odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiofonicznego w wysokości 1 %. Projektodawca skreślił w art. 6 ust. 2 pkt 6 ustawy o radiofonii i telewizji wyrazy „określenie opłat abonamentowych” pozbawiając w ten sposób KRRiT kompetencji określania wysokości opłat abonamentowych. Uprawnienie to nabył minister właściwy do spraw Skarbu Państwa. Powyższe rozwiązanie jest sprzeczne a orzeczeniem TK oraz art. 213 Konstytucji, natomiast zgodne jest z art. 217 Konstytucji.

Analiza projektu wykazała, że został utrzymany dotychczas obowiązujący system w przedmiocie: przeznaczenia opłaty abonamentowej, podziału wpływów, kontroli wydatków oraz sposoby gromadzenia wpływów. Powyższe rozwiązanie jest zgodne z art. 213 Konstytucji.

W projekcie wprowadzono zwolnienia ustawowe, natomiast nie uwzględniono zasad przyznawania ulg, umarzania oraz rozkładania zaległości na raty, przy jednoczesnym pozbawieniu KRRiT kompetencji w tym zakresie. Nie odwołano się przy tym do Ordynacji podatkowej. Projektodawca nie wykonał pełnej dyspozycji orzeczenia TK w oparciu o art. 217 Konstytucji. Wprowadzona zmiana jest sprzeczna z art. 213 i 217 Konstytucji.

Ponadto błędne jest wskazanie w art. 1 pkt 3) projektu ustawy zwolnienia od uiszczania opłat abonamentowych osób, które otrzymują rentę socjalną z pomocy społecznej, ponieważ zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.) rentę socjalną wypłaca jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub organ emerytalno-rentowy inny niż Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Błędnie został wskazany dokument uprawniający do uzyskania zwolnienia. Aktualnie osoba otrzymująca rentę socjalną przedstawia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub innego organu emerytalno-rentowego,

Niespójność powstała w zmienianym art. 48b projektu, ponieważ mimo, że projektodawca w art. 48a ust. 4 zwalnia z opłat abonamentowych kombatantów i inne osoby uprawnione na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, to nie wskazuje dokumentu na podstawie którego dokonywane byłoby zwolnienie.

Błędne jest powoływanie się w zmienianym art. 48 c ust. 4 projektu na § 2 ust. 2, ponieważ taki przepis w ustawie nie istnieje.

IV. PROPONOWANE STANOWISKO KRRiT

Wynikające z orzeczenia TK konieczne zmiany ustawy radiofonii i telewizji winny zostać wprowadzone w trybie nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji. Zgodnie z dyspozycją orzeczenia TK elementy daniny publicznej winny być określone w ustawie, jednakże KRRiT ma prawo do określania szczegółowych stawek np. w ramach systemu maksymalnych i minimalnych stawek ustawowych.

Zgodnie z wytycznymi TK warto przededefiniować podstawę poboru abonamentu z „używania odbiorników” na „własność” czy „posiadanie odbiornika”.

Należy też wyraźniej związać opłatę abonamentową z celem misyjnym realizowanym przez publiczną radiofonię i telewizję.

Utrzymania wymaga instytucja wyodrębnionego rachunku na którym gromadzone są środki pochodzące z abonamentu, a to z uwagi na ryzyko uznania go za fundusz publiczny, podlegający ustawie o finansach publicznych, co w aktualnym stanie prawnym nie zachodzi. Jest to kolejny element niezależności opłaty abonamentowej od budżetu.

Warto wprowadzić zapisy lub delegację dla KRRiT dotyczącą kontroli wydatkowania abonamentu przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji w zakresie przeznaczania ich na realizację misji

Konieczne jest wprowadzenie możliwości egzekucji opłaty abonamentowej w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji.

Proponowane stanowisko KRRiT w zakresie szczegółowych rozwiązań zawiera załączona tabela.

pp. DYREKTORA
Departamentu Prawnego
Robert Kropiewski

Stan przed orzeczeniem TK

ELEMENTY NORMATYWNE	TREŚĆ USTAWY	PODSTAWA PRAWNA	WYROK TK	ZGODNOŚĆ Z KONSTYTUCJĄ	UWAGI
zróżko obowiązku opł. abonamentowej	ustawa o rtv	art.48 ust. 1 ustawy o rtv	nie dotyczył	zgodne z art.217 K	Izw.istniejąca pomoc publiczna, stosowanie do Traktatu UE, nie wymaga notyfikacji
podstawa obowiązku opł. abonamentowej	"ze używanie odbiorników rtv"	art.48 ust. 1 ustawy o rtv	nie dotyczył	zgodne z art.217 K	
wysokość opł. abonamentowej	KRRiT, określa w rozporządzeniu, delegacja ustawowa	art.6ust.2, pkt.61 i 48 ust.3 ustawy o rtv	przedmiot rozstrzygnięcia	niezgodne z 217 K, a zgodne z 213 K	
przeznaczenie opł.abonamentowej, cel	"misja publiczna", realizowana przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji	art.21 w zw. z art.50 ustawy o rtv	nie dotyczył	zgodne z art. 213 K	
podział wpływów	KRRiT, w uchwale, brak delegacji ustawowej do wydabia rozporządzenia,	art.50 ust.1 i 2 ustawy o rtv	nie dotyczył	zgodne z 213 K	
kontrola wydatków	KRRiT, kontrola sprawozdawcza	art. 50 ust.1 w zw. z 31a i 31b ustawy o rtv	nie dotyczył	zgodne z 213 K	
sposób gromadzenia wpływów, powołany zarząd	KRRiT, "wyodrębniony rachunek"	art.49 ust. 1 i 5 w zw. z 50 ust. 1 i art. 21 ustawy o rtv	nie dotyczył	zgodne z 213 K	
układ umorzenia, rozłożenia na raty, oprocentowanie	KRRiT, określa w rozporządzeniu, delegacja ustawowa	art.48 ust.3 ustawy o rtv	przedmiot rozstrzygnięcia	niezgodne z 217 K, a zgodne z 213 K	
jednostka rejestracyjna odbiorników rtv	Poczta Polska, z delegacji ministra właściwego do spr łączności (Mi)	art.49ust.6 ustawy o rtv	nie dotyczył		
podmiot pobierający	Poczta Polska, jednostka podlegała Mi	art.49 ust.1 ustawy o rtv	nie dotyczył		
sankcja niepłacenia	brak		nie dotyczył		
egzekucja opł.abonamentowej	nie uregulowana		nie dotyczył		

Projekt grupy posłów SLD, repr. F. Wobowicz

ELEMENTY NORMATYWNE	TREŚĆ USTAWY	PODSTAWA PRAWNA	STOSUNEK DO WYROKU TK	ZGODNOŚĆ Z KONSTITUCJĄ	UMOWA
źródło obowiązku opł. abonamentowej	nowelizacja ustawy o rtv	art. 48 ust. 1 ustawy o rtv	bez zmian	zgodne z art. 217 K	istniejąca (przed akcesyjną) pomoc publiczna (siłowy projekt normatywny), brak konieczności notyfikacji
podstawa obowiązku opł. abonamentowej	"za używanie odbiorników rtv"	art. 48 ust. 1 ustawy o rtv	bez zmian	zgodne z art. 217 K	
wysokość opł. abonamentowej	ustawa określa stawki maksymalne 0,33 % pmw radio, 1% tv KRRIT jest pozbawiona kompetencji określenia wysokości w rozporządzeniu, w miejsce Ministra Skarbu.	48 ust. 3 ustawy o rtv (nowe brzmienie)	Przedmiot rozstrzygnięcia / sprzeczne z orzeczeniem	zgodne z 217, niezgodne z 213	(1) skreślono opłaty abonamentowe w pkt 6) art. 6 ust. 2 ustawy rtv (2) Krajowa Rada pozbawiona jest kompetencji określenia wysokości opł. abonamentowej w rozporządzeniu
przeznaczenie opł. abonamentowej, cel podział wpływów	na rzecz misji publicznej, realizowanej przez jednostki publicznej radiotelefonii i telewizji KRRIT, w uchwale delegacja ustawowa	art. 21 w zw. z art. 50 ustawy o rtv	bez zmian	zgodne z 213 K	utrzymano celowy charakter daniny
kontrola wydatków	KRRIT, kontrola sprawozdawcza	art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodnie z 213 K	utrzymano dotychczasowy system
sposób gromadzenia wpływów, powierzony zarząd	KRRIT, wyodrębniony rachunek	art. 50 ust. 1 w zw. z 31a i 31b ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodne z 213 K	utrzymano dotychczasowy system
ulgi, umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia	ustawa określa szczegółowo, brak kompetencji KRRIT w tym zakresie.	art. 49 ust. 1 i 5 w zw. z 50 ust. 1 i art. 21 ustawy o rtv dodano art. 48a-c	przedmiot rozstrzygnięcia / niewykonalno paktnej dyspozycji orzeczenia TK wobec 217	niezgodne z 217 K i niezgodne z 213 K	wprowadzone zwolnienia ustawowe, niewprowadzając zasad umarzenia, ulgi i odroczeń przy jednoczesnym pozabawieniu KRRIT do określenia tych sytuacji. Nie odwołano się przy tym do Ordynacji Podatkowej.
jednostka rejestracyjna odbiorników rtv	Poczta Polska, z delegacji ministra właściwego do spr. łączności (MI)	art. 49 ust. 6 ustawy o rtv	nie dotyczy		utrzymano dotychczasowy system
podmiot pobierający	Poczta Polska, jednostka podlega MI	art. 49 ust. 1 ustawy o rtv	nie dotyczy		utrzymano dotychczasowy system
sankcja niepłacenia	brak		nie dotyczy		bez zmian systemowych
egzekucja opł. abonamentowej	brak		nie dotyczy		bez zmian systemowych

Proponowane Słownictwo
KRRiT

ELEMENTY NORMATYWNE	TREŚĆ USTAWY	PODSTAWA PRAWNA	STOSUNEK DO WYROKU TK	ZGODNOŚĆ Z KONSTYTUCJĄ	UWAGI
źródło obowiązków opt. abonamentowej	nowelizacja ustawy o rtv	art.48 ust. 1 ustawy o rtv	bez zmian	zgodnie z art.217 K	istnieje (przed akcesyjną pomoc publiczną (stary projekt normatywny), brak konieczności)
posiada obowiązek opt. abonamentowej	1. Od właścicieli odbiorników radiowych lub telewizyjnych pobiera się opłatę abonamentową na rzecz realizacji przez nadawców publicznej radiofonii i telewizji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy, z zastrzeżeniem art. 50 ustawy. 2. Domniemywa się, że posiadacz odbiornika r lub tv jest jego właścicielem. 3. Opłatę pobiera się w przypadku odbiorników r lub tv znajdujących się w stanie umożliwiający netychmistowy odbiór programu"	art.48 ust. 1 ustawy o rtv	przystosowanie do dyspozycji orzeczenia TK	zgodnie z art.217 K	można zmienić definicję odbiornika w art.4 pkt.8) - "urządzenie techniczne lub zestaw takich urządzeń, którego głównym przeznaczeniem jest odbiór programu", czyż nie dotyczy komputera i telefonu mobilnej
wzrost okłaż. opt. abonamentowej	ustawa określa stawki minimalne i maksymalne. KRRiT określa szczegółową wysokość opt. abonamentowej.	art.48 ust. 2, pkt.6) i 48 ust.3 ustawy o rtv	przedmiot rozstrzygnięcia	zgodnie z 217. zgodna z 213	ostateczna stawka własna przez KRRiT (orzeczenie)
przeznaczenia opt. abonamentowej, cel	na rzecz misji publicznej realizowanej przez publiczne radio i telewizję	art.21 w zw. z art.50 ustawy o rtv	bez zmian,	zgodnie z 213 K	
podział wpływów	KRRiT, uchwała	art.50 ust. 1 i 2 ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodnie z 213 K	
kontrola wydatków	KRRiT, kontrola sprawozdawcza, (postulaj wzmożenia sposobu wydawkowania wpływów)	art. 50 ust.1 w zw. z 31a i 31b ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodnie z 213 K	wzmocnić nadzicia kontrolna wydawkowania wpływów przez radio i telewizję
sposób gromadzenia wpływów, powołany zarząd	KRRiT, wyodrębniony rachunek	art.49 ust. 1 i 5 w zw. z 50 ust. 1 i art. 21 ustawy o rtv	bez zmian	zgodnie z 213 K	
ukł. umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia	ustawa określa szczegółowo KRRiT organem właściwym w spł. umorzeń i odroczeń (uchwała) i decyzja wykonawcza Prawodawstwa KRRiT.	nowy art.49a	przedmiot rozstrzygnięcia	zgodnie z 217 K, a zgodnie z 213 K	odwołać się do Ordynacji Posaikowej i wskazać przewodniczącego KRRiT jako organ adm
jednostka rejestracyjna odbiorników tv	Poczta Polska, z delegacją ministra właściwego do spr. łączności (MI)	art. 49 ustawy o rtv	nie dotyczy		można określić wpłosał Poczta Polska w ustawie, i dopracować
podmiot pobierający	Poczta Polska, jednostka podlega MI	art.49 ustawy o rtv	nie dotyczy		
sankcja niepłacenia	trzykrotność opt. abonamentowej	art.51 ust.4	nie dotyczy		
egzekucja opt. abonamentowej	administracyjna	oddano art. 51a, 51b, 51c	nie dotyczy		organem egzekucyjnym jest organ z art. 19 par. 1 ustawy o pea, wpłosek egzekucyjny składa Poczta Polska lub KRRiT

Dyrektora
 Departamentu Prawnego
 Robert Kropiewski
 16/2/19

**Uwagi Departamentu Ekonomicznego do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy
o radiofonii i telewizji przedstawionego przez grupę posłów Na Sejm RP – Klub
Parlamentarny SLD reprezentowanych przez Pana posła
Franciszka Wołowicza**

1. W poprawce 2 dotyczącej brzmienia art. 48 ust. 3, w porównaniu do obecnego jego brzmienia w ogóle nie uregulowano zapisów dotyczących ustawowych zasad umarzania i rozkładania na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych, jak również kto ma to wykonywać i na czyj wniosek?
2. Ponadto w tej poprawce nie podano kiedy Minister Skarbu Państwa określać będzie poziom opłat abonamentowych, jeśli zgodnie z art. 50 ust. 2 tj. tej ustawy corocznie do 30 czerwca Krajowa Rada ma określić sposób podziału wpływów abonamentowych między jednostki publicznej radiofonii i telewizji w następnym roku. Czy będzie to wcześniej uzgadniał z Krajową Radą, z poziomem ulg przy opłatach z góry włącznie? Kto będzie uzgadniał z przedstawicielem Poczty Polskiej prowizję (umowne wynagrodzenie) za usługi świadczone na rzecz KRRiT związane z rejestracją, ewidencją, upomnieniami i sprawozdawczością w zakresie abonentów i wpływów abonamentowych?
3. Ponadto w tej poprawce jest zapisane, iż przy określaniu wysokości opłaty abonamentowej za używanie odbiorników rttv uwzględnia się wzrost wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem przyjęty w ustawie budżetowej za rok poprzedni.
Taki zapis jest cofnięciem się w porównaniu do zasad stosowanych obecnie. Aktualnie uwzględnia się wskaźnik prognozowany przez Ministerstwo Finansów w marcu danego roku do projektu ustawy budżetowej na rok następny.
Wyrównywanie różnic (na plus i na minus) odbywa się z dwuletnim opóźnieniem.
4. Ponadto w tej poprawce przyjęcie maksymalnego poziomu miesięcznych opłat za używanie:
 - 1) odbiornika wyłącznie radiowego
oraz
 - 2) odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiowego

odpowiednio na poziomie 0,33% i 1,0% przeciętnego wynagrodzenia
miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim (trzeba sprecyzować

czy za cały rok?, czy też np. za IV kwartał?, itp.), ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” jest korzystne, tj. dające pewną rezerwę na wzrost tej opłaty ale tylko z tytułu inflacji, a nie na przykład uwzględnienia skutków finansowych ograniczania czasu reklamy na godzinę emisji u nadawców publicznych (co jest brane bardzo poważnie pod uwagę przy dalszych uregulowaniach statusu nadawców publicznych). Aktualną relację poziomu miesięcznych opłat abonamentowych rttv do ww wynagrodzeń zawiera poniższa tabela:

Relacja procentowa opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w gospodarce narodowej

TREŚĆ	2004 rok	1)	
		2005 rok	% kol. 3 : 2
I	2	3	4
1 wysokość miesięcznej opłaty abonamentowej za używanie odbiornika radiowego, w zł	4,95	5,00	101,01
2 wysokość miesięcznej opłaty abonamentowej za używanie odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiowego, w zł	15,40	15,80	102,60
3 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika zatrudnionego w gospodarce narodowej (brutto) w zł	x) 2.274,96	y) 2.230,53	98,05
4 <u>Relacje (w %)</u>			
Poz. 1 : 3	0,218%	0,224%	102,75
Poz. 2 : 3	0,677%	0,708%	104,58

1) rzeczywiste relacje w poz. 4 będą znane w lutym 2005 po opublikowaniu poziomu tych wynagrodzeń na koniec IV-tego kwartału 2004 roku

x) na koniec IV-tego kwartału 2003 roku

y) na koniec II-go kwartału 2004 roku

Przy wskaźniku 0,33% - miesięczna opłata za używanie odbiornika wyłącznie radiowego mogłaby wynosić około **7,40 zł** (nadwyżka do obecnego poziomu opłaty wynosi więc 2,40zł, tj. 48%)

Natomiast przy wskaźniku 1,0% - miesięczna opłata za używanie odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiowego mogłaby wynosić około **22,30 zł** (nadwyżka do obecnego poziomu opłaty wynosi więc 6,50 zł, tj. 41%)

5. Zdaniem Departamentu w ustawie tej należałoby określić za jaki okres czasu wnosi się opłaty z góry i z jaką ulgą (z tego tytułu są i będą określone skutki finansowe brutto i netto).

Proponujemy zachować najbardziej popularne opłaty, z następującym poziomem ulg (przy opłatach brutto):

1) za 2 miesiące	– ulga 2,2% (obecna ulga 2,5%)
2) za 3 miesiące	– ulga 2,5% (obecna ulga 2,7%)
3) za 6 miesięcy	– ulga 3,0% (obecna ulga 3,0%)
4) za 12 miesięcy	
tj. za rok kalendarzowy	– ulga 5,0% (obecna ulga 5,3%)

Należy podkreślić, iż przy zmniejszonej liczbie wnoszonych opłat z góry wystąpi ograniczenie pracochłonności pracowników Rejonowych Urzędów Poczty Polskiej przy prowadzeniu ewidencji i sprawozdawczości z pobranych opłat abonamentowych.

Przy inflacji rocznej (wskaźnik średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych) w najbliższych latach na poziomie 3-4%, wyraźnie widać, iż abonent przy wniesieniu z góry opłaty za rok (jednorazowy przelew lub wpłata w Urzędzie Pocztowym) będzie miał realną korzyść (ponad inflację) ponad 1 miesiąc

6. Zdaniem Departamentu Ekonomicznego nowelizując ustawę o radiofonii i telewizji należy zamieścić zapis ustawowy, że komputer wyposażony w kartę radiowo-telewizyjną i telefon komórkowy zawierający odpowiednie moduły, z uwagi na wielofunkcyjność nie są uznane za odbiornik radiofoniczny i telewizyjny i podlegający opłacie abonamentowej, o której mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o ritv.

7. Przyjęcie, zgodnie z ww. projektem zapisu w art. 48b odnośnie dokumentowania zwolnień spowoduje, że ewentualne korekty w tym zakresie wymagać będą zmian ustawowych, co jest czasochłonne z punktu widzenia procesu legislacyjnego. Zdaniem Departamentu Ekonomicznego, zapis zawarty w art. 48b ust. 1 jest zbędny i należy rozpatrzyć delegację dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w tym zakresie. Na przykład następujący zapis:

- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określi w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb dokumentowania uprawnień do zwolnień od opłat, o których mowa w ust. 48a, z uwzględnieniem podstawy zwolnienia i rodzajów dokumentów wymaganych dla jej potwierdzenia.

8. Dotychczas obowiązujący katalog zwolnień od opłat abonamentowych ritv powoduje skutki finansowe netto 460 mln zł, dlatego też zdaniem Departamentu Ekonomicznego, jeżeli ustawodawca zdecyduje się na podtrzymanie tego zakresu zwolnień w ustawie, to powinien pokryć skutki finansowe powyższego, co mogłoby być wprowadzone począwszy od 2006 roku i rozłożone na 3 lata, tj. okres 2006-2008.

Proponujemy następujący zapis:

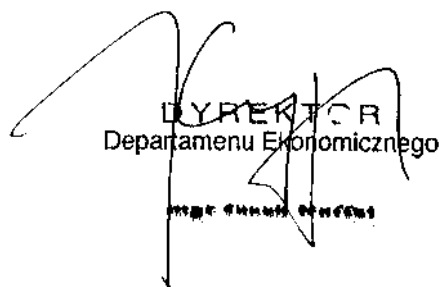
- zwolnienia o których mowa w art. 48a podlegają refundacji z budżetu państwa w ciężar środków budżetowych wyodrębnionych na ten cel w ustawie budżetowej z tym, że w latach 2006-2008 w następujący sposób: 2006 rok – 33%, 2007 rok – 67%, 2008 rok – 100% skutków finansowych.
- począwszy od 2008 roku skutki nowych zwolnień są refundowane w 100%
- skutki finansowe rozszerzenia katalogu zwolnień od opłat abonamentowych wprowadzanych po wejściu w życie nowelizacji ustawy o ritv w zakresie opłat abonamentowych (powinno to być najpóźniej do końca lutego 2005 roku) powinny być od razu w 100% pokrywane z budżetu państwa.
- powinien występować w tej ustawie również następujący zapis:
Prezes Rady Ministrów zobowiązany jest aby w ustawie budżetowej począwszy od 2006 roku w części – „... Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego” wyodrębnione były odpowiednie środki na comiesięczną refundację skutków finansowych zwolnień od opłat abonamentowych ritv, na rachunek wyodrębniony Krajowej Rady, za pośrednictwem jednostek Poczty Polskiej, po potrąceniu umownego wynagrodzenia.

9. Zdaniem Departamentu Ekonomicznego, egzekucją administracyjną powinny być objęte kary za radio i telepajęczarstwo, tj. za używanie niezarejestrowanych odbiorników radiowych i telewizyjnych, ale również zaległe opłaty za używanie odbiorników ritv (które zgodnie z art. 118 kc po trzech latach się przedawniają) i odsetki ustawowe od zaległych opłat abonamentowych ritv.

10. Do art. 2.

Zdaniem Departamentu Ekonomicznego ustawa winna wejść w życie najpóźniej od 1 marca 2005 roku. Vacatio legis powinno wynieść minimum 1 miesiąc od ogłoszenia znowelizowanej ustawy w Dzienniku Ustaw, tak aby w tym okresie ogłoszone zostało niezbędne rozporządzenie wykonawcze Krajowej Rady.

W związku z powyższym Dziennik Ustaw, z nowelizacją ustawy o ritv winien być opublikowany do 28 stycznia 2005 roku.

DYREKTOR
Departamentu Ekonomicznego
mgr inż. Andrzej Bielecki

Warszawa, dnia 5.11.2004 r,